

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyzáró küldemények intéződik: Szt.-Mihályi utca Sütő-ház.

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

A kéziratok nem adatkát vissza.
Kiadó-hivatal,
hová az előfizetési pénzek, a lapra számtal hirdetések és felhasználások küldendők: Nagytér 136. sz. a.

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos petit-sor egyzeri hirdetésnél 5 kr. többszörrel 4 kr.
Törjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.
Minden egyes beiktatás után kincstárilleték 30 kr.
A nyílt-terben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.
Az előfizetők, a hirdetések megszámlálásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Előfizetési fölhívás

„SZABOLCS”

8-adik évnegyedi folyamára.

Három hó múlva a „Szabolcs” második évi pályafutását végzi be. Ennyi idő teljesen elegendő arra, hogy egy irodalmi vállalat elégtelvéssége kitűnjék s magának vagy állandó olvasó közönséget teremtsen, vagy hagyjon fel sisyphusi munkájával.

Hála égnek, a „Szabolcs”-nak sikerült megmutatni életrevalóságát s teremtett magának oly olvasó-közönséget, minővel kevés 21 hónapra hasonló vállalat díszkedhetik.

Míg e körülmény egyrészt elég kedvező bizonyítványul tűnik fel, a „Szabolcs” szellemi részének helyes vezetése mellett; másrészt az annak életét biztosító anyagi részvét kedvező voltát is magasra kiemeli.

Van még a „Szabolcs”-nak mind-ezeknél nagyobb s általánosabb fontosságú érdeme is. Ez érdeme az, hogy az 1872-ik évi januárhóban megindult s egyedül a szerkesztő szellemi munkásságára szorított lapot, ma már igen szép számú írói testület állja körül. — Nem csak olvasó közönséget teremtett tehát a „Szabolcs” szabolcsban; hanem írókat is gyűjtött maga köré, csaknem egészen Szabolcsból.

Nem lehet tehát eléggé magasztalni szabolcsmegye, különösen Nyiregyháza város értelmiségét, midőn a „Szabolcs”-ot felkarolta és azt folyvást támogatja úgy anyagilag, mint szellemileg.

Mi viszont mindent elkövetünk, hogy a köztársaságnak minél kielégítőbben megfelelhesünk, s ne csak az eddigi, hanem még a mindenesetre erősbüldendő s nagyobb terjedelmet veendő részvétet is megérdemeljük.

Előfizetési díj: helyben és postán, az október deczember évnegyedre 1 frt.

Előfizethetni minden postahivatalnál, helyben Krasznay Gábor társulati pénztárnoknál.

Nyiregyháza, szept. 27. 1873.

A szerkesztőség.

A leány-nevelés ügye megyénkben.

(Folytatás.)

(thy.) Közelebb megkezdett ezikszorosunkban megígértük, hogy szólaní fogunk azon módokról és eszközökről, melyek leány-növelési ügyünknek jelenlegi alantias és szánalona mőltő helyzetéből kiemelésére, az adott körülményekhez képest, legezelszerőbbek és legszükségesebbek.

Mielőtt azonban ezekről tüzetesebben értekezünk, tekintsünk vissza növevelési ügyünk edzigi menetére s vizsgáljuk meg annak jelenlegi stadiumát: hogy a bajok és hiányok föltüntetése s a kívánalmak és szükségek bevillágítása mellett, tisztában belátassuk az irányt mely felé törekedünk s

biztosabban megválaszthassuk az eszközöket, melyeket felhasználunk kell, a kitzított nemes czél könnyebb és gyorsabb elérteséhez.

Megyénkben tudunkkal eddigi csak 9 éve, hogy a növevelésre egyesek részéről némi figyelem fordítottak; amennyiben e rövid idő óta 6 oly leány-növelde működött, melyeknek vezetőinél legalább a jóakarát nem hiányzott. Ily magán-növelde volt megyénkben még tavál 5; és pedig Nyiregyháza 3, Kis-Várdán 1, N.-Kállóban 1. Nem mondhatjuk, hogy ez intézetek határozottan ártottak volna a leány-növelésnek; de azt jó lélekkel állíthatjuk, hogy előbbre sem vitték azt. És ez igen természetes is. A növeldek működését, a szülői nagyon is elnéző szereteten kívül, alig ellenőrizte valaki. Azt pedig igen jól tudjuk, hogy mily könnyen ki lehet játszani a szülői ellenőrzését és még könnyebb kinyerni tetszését és meglegedését azoknak, akik maguk még ennyi nevelésben sem részesültek gyermekkorukban. Ha a Malika jó reggel helyett bon jourt kívánt mamájának; ha pár betanult darobot gixer nélkül eljátszott a zongorán; ha az előre kijegyzett kérdésre hibátlanul felelt a vizsgán; a mamák el voltak ragadtatva gyermekük előhaladása feletti örömlükben. A pár év óta fennálló „tanfelügyelői” intézmény sem mozdíthatta elő leány-növeldeink ügyét, részént a tájékozatlanság, részént a szervezkedési munkálatok miatt. Csak tengtek tehát isten nevében az intézetek, csupán az udvariasság hatása alatt irt jelentéseknek s az elnéző vizsgáknak köszönheték fenállásukat, mindenkifölött pedig annak, hogy nem igen volt miben válogatni; egyik gyengébb lévén a másiknál.

Mindenzen szerencsétlenségek mellett volt egy körülmény, mely mégis nyereségnek mondható a leánynevelés terén. Ez az egy az, hogy ez 5 növelde közt egy sem volt felekezeti. E körülmény könnyűvé tette leánynevelési ügyünknek előbbrevitelét a jövőben s nagyban megnhezíté a „zárdai nevelés” behozatalát nálunk.

Hogy a zárdai nevelés még eddigi be nem plántáltott szabolcsba, azt egyrészt az e megyét lakó protestánság tulnyomó számának, másrészt községeknek kisebbszabásu voltának köszönhetjük; de korántsem saját tapintatosságunknak. Ami azonban egy tagnap meg nem történt, holnap már bekövetkezik. Az ultramontanizmus mindennél kezdli felütni fejét s ahova befészkel magát, sáskamódra pusztít. Befolyása alatt a társadalmi és házi erények esenevészedni kezdenek s nyomukban a könnyelműség, a hivalgás, az álműveltség és vakbuzgóság paraja ver messze elterjedő gyökereket.

Adjunk hát a gondviselésnek, hogy e mérges kórtól eddigi megőrizte megyénket; de ne hagyjuk összetéve kezeinket, hanem siessünk helyrehozni a mult idők hibáit s ne engedjünk időt és alkalmat, hogy ama szörny megyénkbe is betegyje lábát. A növevelés különben is már csaknem egészen ultramon-

tán kezekben van hazánkban. Nem terjedni engedni, hanem gyökerestől kiirtani kell e veszedelmes ellenséget hazánkból.

Vajha minden zárdákkal megvert város követné Szabadka városának példáját, mely határozatilag tiltakozott a Szabadkára tervezett zárdáépítés ellen s minden erejét odairányozná, hogy a zárdai intézetek, korszerű felekezetenlkítli növeldek felállítása által, fölöslegessé váljanak.

Szándékosan érintettük itt a zárdai növevelést s az azokat terjesztő ultramontanizmust; mert soha sem volt alkalmasabb az idő eme sötét árnyak hatalmának terjesztésére, mint épen most. A közelszegényedés és erkölcsi súlyedés az ő légkörük; e légkör pedig naponkint terjed hazánkban is.

Ha az állam elég közönyös szemet hunyni az ultramontanizmásra; a társadalomnak kell résen állania ez áramlat meggátlására és gondoskodnia a növevelésről, mint a haza és társadalom legföltettebb kincséről.

A közművelődés történetének lapjain, örökös szemrehányásként álland mindazon városok neve, amelyek elég gyengék voltak kitárni kapukat, a középkori vakbuzgó nézeteket terjesztő zárdai növeveldek előtt, csupa kényelemből és szűkkeblűségből.

E rövid kitérés után vizsgáljuk tovább leánynevelésünk jelenlegi viszonyait s azon veszélyes következményeket, melyek növevelésügyünk elhanyagolása folytán, megyénkben előállottak és hatalmasan pusztítanak úgy az egyes családokban, mint a társadalomban.

(Folyt. köv.)

KÖZÜGYEK.

Nyiregyháza város képviselöi gyűléséből.

Szeptember 26.

Nikelszky Lajosnak városi tanácsnokká lett megválasztatása után

Olvasottat a helybeli ág. ev. egyháztanácsnak a egymásamí alapítványtöke utáni kamatok fölemelése tárgyában benyújtott kérvénye. — Kiadatott a jogügyi, a gazdasági és a nevelésügyi szakosztálynak, sürgős véleményezés végett.

Jávör Károly városi írnök, az általa hivatalos órákon túl a város érdekében teljesített munkálatoknak díjazásáért folyamodván: jutalomként 25 frt szavazatot meg részére.

Indítványoztatott, hogy a Riszdorfer János volt főjegyző által még mindaddig át nem adott hivatalos iratoknak mielőbb eszközölend átadásra iránt, a képviselöktől intézkedjék. — Polgármester megbizatik, hogy Riszdorfer János a még át nem adott hivatalos írományoknak 8 nap alatt leendő resignálására, azonnal szólítsa fel oly kijelentéssel, hogy különben a bekövetkezendő kollektívátségeket magának tulajdonítsa.

Joska János és társának azon kérvénye, melyben a Kállai földeknek, Draskóczy Sámuelnél zálogban levő 40 holdnyi részének kiváltását kérelmezik, kiadatott a városi ügyésznek oly utasítással, hogy a zálogos földreáz kiváltásához szükséges összeg utalványozása iránt, forduljon a polgármesterhez.

Ugyancsak Joska Jánosnak írásban beadott azon indítványa, melyben a Draskóczy-féle tanya s több városi gazda tanya közt fekvő, mintegy 100 holdat tevő városi keskeny terfogatú föld eladását ajánlja, valamelyes jelentés végett, kiadatott a gazdasági szakosztálynak.

Dániel Mihály és társának a közlegető tilos használatáért kiszabott 2 forintnyi bírság elengedése tárgyában benyújtott kérvényük, ügyelme nem vétetén, a bírságolási eljárás helyben hagyatik.

Joska János azon kérelme, melyszerint az 1871-ben történt fölmérés folytán ré szabott kisértéséi árt, ne az 1871-ben megállapított egyezséget, hanem az 1868-ban megszabott szabályozási díjnyújtás szerént fizetesse le, amennyiben a folyadék által nyert 95 és 100 ööl terület, nem ennek hiánya miatt méretett fel 1871-ben, méltányosnak találattatva, a kisértésdíj, az 1863-ban megállapított kulcs szerént határozottat befizetteti.

Olvastatja a helybeli katonai parancsnokságnak, a 8-ik zászlós ezred törzskara és egy századának beosztásáról iránti megkeresésére. — A szükséges előintézkedések megtételére a polgármester megbízottat.

Felmentlést a katonatartási ügykezelés rendezése, az értáru véleményes javaslat elkészítésére, a rendőri szakosztály hivatott fel.

A Tisza szabályozása.

(Különös tekintettel Felső-Szabolcára, s némi vonatkozással a „Szabolcs” 22—25-dik számaiban ugyanez érdeket megjelölt „Válasz” cikksorozatára)

IV.

Bevégezvén most a Tisza szabályozásánál követett rendszerre vonatkozó észrevételeinket, indokoltan eltérő véleményünk, áttérünk a folyamszabályozásánál előforduló némely általános nézetek tárgyalására, melyek a nagy közönség körében elterjedve, gyakran helytelenül alkalmaztatva vagy intőzetve, káros hatással vannak a közügyre.

A folyóvizek szabályozásánál ezideig háromféle rendszer fogadtatott el. Gyakran különváltan vagy egymással összegegyeztetve alkalmaztattak, miként a helyi körülmények kívánták vagy a tervezők saját belátásuk szerint helyesnek találták.

Legrégibb időben a töltéseszerű rendszer alkalmaztatott a folyam szabályozásánál. Ilyen az olasz Pó, melynél már a rómaiak idejében találkoznak töltésekkel, de az csak a 16-ik században fejeztett be, s most mint tökéletes mű áll készen.

Ha a töltéseszerű rendszert akarjuk tanulmányozni, leghelyesebben választjuk vizsgálódásunk tárgyává a Pót annálisanként, mivel ezen folyó több tekintetben hasonlít Tiszánkhoz. Különösen érdekes ránk nézve, ami a Pófenék feliszapolásáról mondatik, s gyakran oly könnyen oda vetetik: hogy a Pó fenékemléret iszapja.

Több s igen jeles szaktudós által volt már ezen ismerésalap, kutatás tárgya, s különösen figyelmet érdemel a világhírű Lombardini észlelete, aki határozottan elveti ezen tétvést, s a Ferrara környékén tapasztalt vízszin-emelkedést a tudomány kitünő élével világitja meg.

Tudjuk hogy minden folyam bizonyos részeket mint hordalékot visz magával, a könnyebbeket vízben feutartva, s a nehezebbeket fenékünk mint talagot hajtva tovább, s a magasabb vizek beökövetkezve. Ha a víz hordképessége elég nagy, mindezen hordalékok közvetlen vagy közvetve, részben vagy egészen a tengerbe jutnak, s itt közel a folyam torkolatához rakatnak le, hol már a folyás megszűnik. Ezen hordalék lerakódás nevezetik Delta képzésnek. Hogy ez mily óriási tömeg némely folyamnál, kitünik ez az újabb kor legnevezetesebb mérnökének vizsgálataiból az amerikai Humphreys és Abbot leggenialisabb tanulmányából, kik a Mississippit folyót tizenkét éven át kitünő sikerrel tanulmányozták. A nevezett folyam évenkénti Delta képzése a mexikói-öbölben egy angol négyszög mérföld s vastagsága 268 láb szabályzatlan állapotban. Mivel ezen tanulmányok idejében a Mississippit csak egyes vonal-részekben folyt töltés közt.

Visszatérve a Pó fenék-emelkedésére, Lombardini ezen de csakis Ferrara környékén Ponte-Lagusurótól észlelt vízszin-emelkedést, a Pó Delta képzése s a töltések tökéletlenségében magyarázza meg. Ugyanez ezen hordalék lerakódása által, a Pó évenként 150—200 lábbal hosszabbodik a tenger felé, s itt, hol már a folyam sebességét sokat veszít, nem képes magának oly mély medert ásni, mint ahol még kellő sebesség-

gel bír s egész hordalékját magával viszi; melyen a természet akként segít, hogy amit veszít a folyam melységében, megnyeri medrenek szélességében, s képes leend vizet vöta vezetni. Hogy pedig a Pó medre általánoságban emelkednek, az meg senki által sem bizonyított; az csak Ferrara környékén állítotat, de mely Lombardini által, mint tétvést, megczóttatott s helyes értékére vitetett vissza.*)

Fel említtetik meg Afrikában a Nil folyam tenk iszapolása s állítatik, hogy a csirói zilipélt minden 100 éven 5 hüvelyk fenék-emelkedés tapasztaltatott. Ki tudja, nem épen a Pó-nál előforduló helyzetelt identis-e ez eset is s annálisanként, mivel itt iszap mertvü a Delta képzés, s Cairo egykor sokkal közelebb fektűt a tengerparthoz.

Ily Delta képzést találunk a Dunánál is, ahol az a feketetengerbe torkollik, s mint tudjuk, van egy nagy nemzetközi bizottság, mely a Duna torkolatának jóhozalát állapotban tartásán fáradozik, s melynek munkaköréhez tartozik a Duna Deltajának tanulmányozása is.

Hogy a Tiszánál, különösen szabályozása óta ezen Delta képzési hordalék növekedett-e, s vajjon alsó torkolatánál rak-e le abból, vagy azt egészen átadja a Dunának, azt nem tudjuk, valamint hogy etekintben történik-e észlelés.

Vannak azonban folyók, melyek hordalékjaikat tovaszállítanak, befogadó folyamuknak átadni nem képesek, vagy csak igen kis részben. Az ily folyók medrüket folytonosan változtatják, vagy több ágra szakadnak szét, s folyásuk egészen elromlik. Ilyen volt nálunk a Topoly és Ondava, melynek folyása annyira elromlott, hogy a legnagyobb meocsókra fajult át; s kizigazítása, szabályozása, egy mederbe terelése égető szükség volt azon vidékre.

Ezekből láthatjuk, hogy valamely folyó fenék-medrenek időnkénti feliszapolását vagy süllyedését, ha az épen folyam, meghatározni a legnagyobb feladatok egyike; mert azt, mint nemelyek vélik, egyszerű fenék-mérések kereszt- és hossz-szelvények fölvétele által eldönteni akarni, nem tekintve az átmetszéseket, hol a helyzet egészen más, igen primitív fogalom; tudván azt, hogy a fenék-helyzet időnkénti változása, senmi összefüggésben sincs a legkisebb vízszin emelkedése vagy esésével, így a fenék feliszapolásával. A valódiog leginkább meg fogja közelíteni azon mérési számítás, mely a víz köbméretén alapszik. Különböző időben ugyanis, ugyanezen mérésre jézget mellett kereszt-tű folyó kis víz köb-tartalmak összehasonlításából, de mely eljárásnál még oly kis különbség tényezők kihatását kell számításba venni, hogy határozott döntelést következést még ekkor sem lehet abból levonni.

Felmentjük még a Tisza és töltések közötti tér feliszapolását is.

Tudjuk s tapasztaljuk, hogy áradások alkalmával, midőn a Tisza medréből kicsap, legtoább iszap hordt magával. Majd visszacsვენ medrébe, mindig nemi iszapot hagy hátra, mely a földszint emeli s bizonyos köbmennyiséget tesz ki. A bekövetkező ár már ezen iszap által elfogalttól tőről ki lévén szorítva, emelkedni kell felszínének; de ez csak oly kis mértékben történik, hogy a legszorgosabb mérészek mellett is, csak évtizedek múltával lesz a felszín közötti különbség kifejezhető. Egy ily iszapolási tényét emlit fel Dr. J. G. Kohl Amerikának egy folyójánál, az ugynevezett „Nyugoti Colorado”-nál, mely annyira feliszapolta már partjait, hogy a legnagyobb áradások alkalmával sem emelkedik azon felül. Hogy ezen a meder és töltések közötti tér feliszapolása, talán káros hatással lenne a folyam medrére, ez még soha senki által nem állítotatott, de igen, hogy az is egy tényező a legmagasabb vízszin emelkedésnél.

Amint az amerikai Humphreys az átmetszésék, mellék-folyók elvezetése, folyam-megosztás, és feliszapolás, felettébb nagy fontosságúak azon roppant terjedelmű tanulmány után, melyet, mint az egyesült államok katonai genie karának kapitánya, 12 éven át teljesített; ugyanis:

*) Lásd „Mérnök-egylet közlönye” 1859. évbén.

ítelt, s oly természetet kívánt lelkebe önteni, milyentől ő elborzadt. De halljuk őt magát:

A nő föleg arra való, hogy férjének tessen. A férjnek nem szükség neje előtt tetszeni; mert az ő elonye erejében áll, csak az által tetszik, ha erős. Ez megengedem nem a szerelem törvénye, de a természeté mely régibb a szerelemnél.

És Rousseau ezen elvéből indulván ki, megengedést, szokássá, erényé teszi a kaczkérkedést, a fényűzést, a tetszelést és dologtalanságot. Igaz ugyan, hogy az ő általa változ Zsófia elég munkás és szeretemlő; de csakis azért ilyen, csakis azért dolgozik mert ez őt széppé teszi, mert jól áll neki; de ha a tetszelést valami kis mértékben gátolná: nem dolgoznék. Így Zsófia inkább elil pipere asztala mellett, hogy tessék, mint a tühélynél; inkább olvas, hogy okosnak látszassék, mint a háztartást végezi. Dolgozni sokkal, már csak azért sem dolgozik, mert piéziny kezének fiomságát veszélyeztetné.

Láthatjuk e halvány képből is, hogy nőink közül ma az, aकिन fő a tetszelés és kaczkérkedés, legjobban megközelíti azon Zsófiát, akit, mint Emilt, megutál a világ.

Pedig ezen elv szervent élnek ma is hölgyeink legtoábbjai akkor, midőn csakis hiúságnak gondolnak; mi több csak azért beszélnek francziául, hogy műveltségnek látszassanak; azért czítródnak hogy tessenek.

Kell, hogy elv, mely jelen időben oly borzasztó képeket mutat fel, eltiltessék; kell, hogy adjunk nőinknek méltóságot, büszkeséget: hogy ne legyen cifra báb egyedül. Helyesen jézgi: meg ez elvre Hunfalvi: „Ha a nőnek csak az a rendeltetés, hogy tessék, akkor a salon és serial előtt háttérbe szorul a család és ház. Rousseau-nak ajánlani kellett volna azt is, hogy a nő, — mert rendeltetése hogy tessék, — soha meg ne vénüljön.”

Az átmetszéseket elveti, mivel azon károk, melyek ezáltal az alsóbb részekben okoztatának, jóval túlhaladnak a felsőbb részekben elért eredményeket. Mellék-folyók elvezetését vagy azok feliszapolás reservoirokban több okoknál fogva nem helyesli, s felettébb költségese is tartja. Folyam-megosztást pedig nem tart czélszerűnek; mivel könnyen lehető, hogy a főfolyam egészen arra tőne el.

Jóllehet ő ezt a Mississippire alkalmazza, mely a világ egyik legnagyobb folyója, 2,500 angolmértőrd hosszú, nem számítva be a kanyarokat, s évenként 19,400,000 millió köbláb vizet vezet le a tengerbe; de azért megfontolandó a szabályozási rendszer, különösen tanulmányozások által, bármely folyamnál is, mielőtt az alkalmaztatnók. Imé az újabb kor eme legkitünőbb mérnöke a Mississippit szabályozásánál egyedül csak a töltéseszerű rendszert követte.

Felmentjük még a töltések és reservoirok építését is, mennyiben azok némely folyóknál együttesen alkalmaztatnak.

Etekintben igen fényes példa áll előttünk Franciaországban a Loire szabályozásánál.

(Folyt. köv.)

CSEVEGÉSEK.

Nyirfalombok.

XIX.

(Egy magyar ember münscroutja. Kell és lehet. Legnagyobb ur a nem lehet. Egy miniszter korrendelt. Alkudjunk! Micsoda absurdum gondolat ez! A nyolcz nap indololása — auctore domino Lablázó. Mas az emlelet, mas az élet. Kifogásaink. Hat a najsaj mit vetett? Jó tanács)

Ismernünk (egy hiszünk te is ismered jámbor olvasó) egy derék magyar embert, aki utazási terveinek készítésekor leginkább arra fektet fő sulyt, hogy a bejárható közöcskebe mikor „kell” megerkeznie; de hogy vajjon „lehet-e” vagy nem, s a távolság, idő, a bevégezett munka, valamint a sártenger, homok-árny, hovatagatok, tengerfolyók, lósátulás, vasuti kisérelem és lemaradás s egyéb az utasokkal közös kalamitások nem erősebb maghatalmak-e, mint az ő felőfázása szerenti „kell”, no ezt a csekélységet rendszeren figyelmen kívül hagyja. Így azután, ahova ebédre kellene megerkeznie, nagynehezen eljut másnap reggel; a tervezett ma este állomás szerencsésen áttétetik holnap estére s a folytonos megkésések következtében a körutazás épen egy héttel későbbben végződik, mint a pontosan előirt menetrend megállapította.

Mi ebből a tanulság? Az hogy a kell, és lehet-e kémiai vegyüléséből egy harmadik elem — a „nem lehet” származik igen gyakran, és ez a „nem lehet” végtelenül nagyobb ur, mint a „kell”... s emnyah lefozi, megszegyentti azokat, akik kétérdem hatalmáról, legyenek bár csak multimosok, vagy szegény örökök, tábornokok, vagy fahurvező-koesok, csodaoorvosok vagy kuzsóló vén banyák, miniszterek vagy adóhajtók.

E fontos tanulságot azonban vajmi gyakran elfeledi a gyarló ember; amint ezt nem oly régen a magasabb régiókban is alkalom nyilt tapasztalunk.

Kerkapoly pénzügyminiszter ugyanis egy 1873. máj. 12 keltezett korrendeletet küldött az ország valamennyi törvényhatóságokhoz, melyben az adóbehajtás rendezéséről rendelkezőt, felhívja a t. közönséget intézkedni:

„Hogy a közösi előjárók is kötelezessenek... a hitreklame maradt adókötelezeteket tartozásik 8 nap alatti felzetésére, a közösbeg szokásos közhirdetés módjára szöszöltetni”... és ha nem fizetnek, átadja a sítánnak... pardon! ilyesmit csak a nagykárolyi egyházmegye tehet! átadni igen az... adóbehajtónak.

Téhat a miniszter felőfázása szerént az adóhátrányokat nyolcz nap alatt „kell” befizetnünk?

Hátha alkudnánk?

— Hogyan? Alkudni! Talán bizony keveslik a respiriumot? Hiszen megérdemelnek, hogy egy pillanatra se várokozzanak utánuk; hanem azonnal lakol-

Társadalmunk elfogadta Rousseau ezen elvét, és nőink jelen neveltetése csakis annyiból áll, hogy betanították vele a tetszelés mesterségét. Ezokból szokássá, elkerülhetlenné tessük a fényűzést; egyedülnek, non plus ultránk képzelik ama társalgást, melyet egy Ponson, Montepin, Dumas könyveiből lehet meríteni, aki már elagyogyni képes francziául, vagy tud zongorázni, énekelni, az már asszonyoknak való.

Lehet-e azután csudálkozni, hogy egy ily nő férj nélkül maradva megéli nem képes? Lehet-e csudálni, hogy az ily tetszelgési politika, megutáltatja a nő-nemmel mindazon foglalkozási köröket, melyek épen az ő számára valók.

A számtalan gyárak jelen időnkben pótolják az emberi erőt, és szegényre tessük az egyes munkás egyént. De ha nem is fogadom el azt, hogy Manschere példájánál romboljuk le ezért a gyárakat; mindazonáltal annyi bizonyos előttem, hogy a kézműipart már ma inkább azik a férfiak, mint a nők. A nők előfordultak ezen keresetgató a tetszelgési politika körzetében, és ma nevetésgesnek tűnnek föl egy kifözöltötű nő előtt, hogy az rendes munkás legyen.

A másik tér, amit a nők odahagytak a tetszelgési politika miatt, a fodrászat. Ma már csak férfiak izik.

Mit szőljük tovább néve, hogy a cukrárszat, szabóság, pipérszek, és egyáltalában a kereskedés, mind férfiak által vannak megszállva; és hogy a nők lassanként önmaguk utálták meg ama foglalkozási köröket, melyek okát illetnek. Igen hölgyeim, kegyetek szeretnek Amerikára hivatkozni; ott így ének Lehet-e azután nálunk csudálkozni, hogy Pesten 35 ezer ömunkájából elő nő közül, 4239 bevallotta, hogy megéli nem képes?

A „Szabolcs” tárczája.

Nőkről a nőknek.*)

Irtá: Golenich Károly.

III.

Valóban csudalatosnak tűnik föl ellőttem, hogy napjaink a nőnem szellemi képzésére oly kevés gondot fordítanak; holott elismerjük azt, miszerint a nőnem a gyermekeknek első és leghatályosabb nevelője.

Társadalmunknak e hanyagsága a nőnem rendeltetésének téves felőfázásából ered. Áttétük a franczia ziflé, etiquette-et; de ezzel együtt áttétük Rousseau elveit is. Mi nőinket nem tekintjük olyanokul, akik az emberiség nagy horderjéi következményeket hoznak. Alig tudjuk méltányolni egy Fenelon következő szavait: Nem a nők-e azok, akik a házat lerontják, vagy megtartják? akik a háztartás minden részleitet rendezik, akiknek kezére oly sok van bízva, ami az egész emberiséget illeti? Téhat a családok érdekében, de nem kevésbé az államban is, mely családok egyesülte, kell, hogy a nők józannal neveltesseken.

Társadalmunk jelen képe a nőemet Rousseau eszménye szerént tűnteti föl; valamint az ő politikai eszménye alakítá át a vén Francziországot, ugy a társadalmat, s a nőemet is.

Előttem szinte megfoghatatlan az, hogy ugyanazon Rousseau, aki eljivede a társadalomtól Chambreg magányából kiáltja az emberiségnek: Jertek az erőkbeke magatokra hagyatva életet mint az állatok, a nőemet épen azon társadalom zajába helyezte, melyet el-

*) Lásd a „Szabolcs” 98-ik számát.

janak azon menthetlen hanyagságukért (máltitának is nevezik), ha négy szem közt volnának), melyserűt így botányosan keslekednek a fizetéssel; és a szükségelt bankó-olaj hiányában, akadozó, megzsidósádnal engedik az állam nyirkogó-csikorgó kerekét (még talán majd azt is a kis nyugdíjunkt nem kaphatjuk meg idejében!) Nem alkalozni uraim! de sőt szívelő közönyt emeljenek saját maguk és öt-hatmillió adóhátányos „bajtársaink” nevében, azon nagylelkűséggel, hogy állampolgári mulasztott kötelességek teljesítésére nyolc nap engedélyezett kegyelmeesen, nem vonva le egy órá, egy percet sem! Nyolc nap! nagy idő, sok idő, rettenetes hosszú idő ez atyáink! egészen 192 óra, nem kevesebb mint 11,520 perc, és épen annyit mint 691,200 másodperc. Ha nem hiszik, számítsák utána! Ennyi idő alatt körülbelül egész Európát végig utazhatják vasuton; sőt ha sikerülne valahogy a hang, s anynyivalinkább a napugrázó vagy villany hátát meggyerelnék: egészen a Szírusz s talán a „tejt” titokzatos világátszűrő felérőldhatnának. Még ennyi idő sem elég önöknek, hogy azt a nyomorult nehány forintot összeszeressék? Hát mire várnak a termékek népbank, takarékpénztár, ösegyelő-egylet, ipar-, kereskedelmi, hitelkassza- és a mano tudna még mifele bank, magyar földhitel-intézet, és amit különösen ajánlhatunk, a bécsi „Nationalbank”? Ezeknél könnyedén és jutányosan kaphatnak kölcsönt bármely órában. Hanem önök olyanok, mint a diófa, amely csak akkor ad gyümölcsöt, ha ütök-verték; önök későbbiek a késedelmi kamatokkal, a végrehajtási és árverési költségekkel fizetik, adóhatóságok vendéglői inkább; sem mint pontosan törlesztésnek a részleteket; önök nem érdemelnek kiméletet és várakozást; nyolc nap alatt a hátrányt utolsó fillérig törlesztési „kell” — punktum!

Oh bölcs férfiak! aki mint az életábrán kihizott egér a tenplom sovány egerét, saját helyzetét szempontjából mérlegelve a mi aszkóban sínlódó tárczáinkat, ki volna, ki lehetne vakmerő el nem fogadni nézeteket, — elvben és elméletben? Aláírjuk azokat mi is teljes készséggel. Hanem ami a kivételt és gyakorlat illeti; már itt némi kifogásolható körülmény szerepelnek. Az a nyolc nap jelesül, üres zsebuink mondjuk, nagyon kevés nekünk. Nem vagyunk mi a boldog München, ahol oly nagymennyiségben fenekelt meg a töképen, hogy erőnek-erejével tukmálták a kalandor Spitzeder Adéla; nálunk csak „tökehalak” van bőséggel, ezek sem honi termékek, hanem „import”. Pénztüzeteink volnának; de ezek mostanában oly pénzleteknek, hogy három sem képes száz forintot kiizzadni; szerencsétlenségünkre a Kheside kincseivel sem rendelkezhetünk, a nagy lotterian sem nyertünk semmit (talán azért, mert nem vettünk sorsjegyet); a vásárok, hol netalán pénzmaghoz juthatnánk, az uralgó járvány miatt betilták; aratásunk oly formán sikerült, mint a folyóévi radnai és máriapócsi bűvés; azokon a bizonyos földdarabokon, — melyeket mi a tagosítási óta használatban állítottunk valami Léderer nevű miniszterialkai hitatalnok 1871-ben, bennünket ki sem hallgatva, adó alá vezettetett, s melyekről most „négy” évről követelnek adóhátrányt (ez azután a „kellnerék egyszeregye”), — pár éve a sirályok, bibicék és karakuták legelésznek s néhol egy pánzerűs „monitor” is el sőtárlhatna teletük; szőlőtermésünk „egy frus-tökre” felhőrpentette a május 1. Sibiriai-éle topant Dór ur. Így azután nem marad fenn számunkra egyéb, mint valamelyik embereségy Shylokot megkérni mely alizaltat, hogy árasszon reánk egy kis pénzmarhamat. És ismeri-e ön, érdemes Lábogató ur! a becsületest Shylok-fajt? Szolgálnak szerzetreméltó photographiájával, az „Abauj-Kassai közöny” folyó évi 22-ik számából. „Múlt számunkban, — írja a nevezett lap, — említettük, hogy övezgye Angliánérné 96%”-kal gyümölcsözötti pénzt; azóta tudatjuk velünk, hogy ezidőszent 50—60%-on alul az ily solid firmák szóba sem állanak; sőt a szadányi járásbírósg csak e napokban kénytelen volt 120%”-kal megítélni a tökéövelést. Szomorú bizonyítéka pénzügyi állapotunk silányágának, mely, ha az önálló magyar bank sokáig késik, földönfutóvá, koldussá és tolvajja teszi Magyarország egy jelentékeny néposztályát a felvidéken, hol lelketlen korcsárosok és uzorások kezében egész falvak csak a lélekarhang kondulást várják.” Pedig e rajz nemcsak a felvidékre, hanem széles Magyarország ráillik! És mindezek kapcsában már, reméljük meg fog engedni, ha megmondjuk, hogy az önk jellegűre: „kell”, nálunk jelenleg ez a kádenézia: „nem lehet”, ha csak önk magas állásuknál fogva ki nem eszközlik, hogy nálunk (legalább hetenként egyszer) bankk teremjen a -- fufákban, a kutakban fakadjon — aszubb-orrás; vagy mint régen a veréb- és varjúfejek, ugy most a béka-lábak is elfordattassanak fizetési aprópénzül — az adóhivatalkónak.

— Lírur, lírur! Lehet, nem lehet — ez az önk dolga. Ha nem elégik meg azt, hogy „kell”, majd következik a „muszáj”. Akinek nem tetszik, tegyen ugy, mint a nyomtályiának, akik közöl (alig 3000-nyi népességű), mint a fenntemelt lap írja, „1873. ápr. 15-ől 15-ölké 15-ig tizenkilenc nagyrészt fiatal ember vándorolt ki Amerikába.”

— 2 —

UDJONSÁGOK.

(sz) Szabolcsmegye főispánja, egy körlevelet bocsátott ki és küldött szét a multiheten, amelyben a megye községeit, értelmiségét és vagyonos osztályát, a közelebb lejárótt járvány folytán felmerült inség enyhítésére hívja fel Szomorú dolgot, hogy még a saját házuk küszöbénél énező és rongyoskodó szegények segélyezésére is, csak felsőbb helyről kell sarkanyuztatnunk. Igaz, hogy az inség, hála égnek meggyekben még nem oly nagy, hogy annak komoly következményeitől tartanunk lehetne; de az egész hazában óriási a vagyontalan árvek és övezgek száma, akiket szent és elutasíthatlan kötelességünk. Ha tehát

már hármik ölből, bevártuk a kormány gondoskodását, illetőleg sürgetését e téren, hozzuk helyre azt azzal, hogy minél többen s minél gyorsabban siessünk az ehézők, az árvek könyvének letörlesztésére. Használnuk fel minden módot és eszközt a nyomor enyhítésére. Rendeljük ügyéseket, makedvelői előadásokat, nöbazarát sat. Merítsünk erőt és lelkesedést azon nemes példaköböl, miket a horvát szülököddök, a svájci ár-vidéksorsultak s a francziasesültelt segélyezés körül felmutattunk. Most testvéreink, saját honfitársaink esenek igralmért és könyörületért hozzánk. Ne fogjuk be fileinket s ne zárjuk be szívünket előlük. Feltehető a nagy, a szent munka teljesítésére!

* Szabolcs s Bihar megye és N.-Vérád területére kiküldött dr. Lukács János miniszteri biztos, a további működéstől hivatalosan fömentett. E felsőbbhelyi intézkedés a legbiztosabb megnyugvást nyújthatja arra nézőre, hogy a dühöngő járvány meggyekben egészen megszűnt.

(Beküldött.) Nyiregyháza város polgármestere tisztelteljesen felhívta, ha vajjon van-e tudomása arról, hogy a város fogatát egyes tisztviselő buncyossalításra használja fel saját érdekében? Ha nincs, amit már csak azért is fölteszünk, mert a t. polgármester ur épen eme hivatali visszalés alkalmával a város dolgaiban távol vidéken utazott, igen lekötelező a városi tisztikar, ha az illető tisztviselő urat komolyan rendreutasítaná. (Egy polgár)

* Nem tudjuk, hogy eme beküldött cikkkecske kit, melyik tisztviselő urat érti; de ha ama lír : mi is példásan megrovandónak véleményezük az ily megrogdolatlan s az egész városi tisztikar homályt vető eljárását. Hála égnek, lejárt már az az idő, amikor a köztisztviselő vékony conventionalisának sorai közül a „szabad lopás” is kiolvasható volt.

3) A nyiregyházi kisdóvó-intézet, mely a járvány miatt bezaratott volt, a mult heten ismét megnyitották.

(h) A nyiregyházi kasszony napi vásár f. é. októberhő 20-ánig fog megtartatni.

* A megyék kikerekítés tárgyában, már több szomszédos megyében tanácsokznak. Hevesben, Szolnokban, Jász-Kunságban erősen mozognak, hogy a kormány etárgy intentioniak irányt adjanak. Szabolcs megye még eddig hallgat s ugy látszik, hogy az egész arrendozási muveltenél, csak mint néző szándékok szerepelni. A deakpártiak közt van ugyan szó szabolcsmegye kikerekítéséről; de amint halljuk, csakis Kálló központisága érdekében váltattak eddig eszmék. Különben a megyére nézve, ez is igen fontos körülmény, ami nem ártana, ha szélesebb körben is megvitatnánk.

* Tiszteletteljes felszólítás. Alulírott tisztelteljesen felszólítja mindazokat, akik előlont mintegy 9—10 évtel, mely a néhai Kovács János ref. lelkesz által, a ref. imaházban tett lelkes felhívás következtében, az építendő ref. templomra bizonyos összegeket voltak megyek ajánlani s azok lefetésére magukat kötelezni, mely összegek beszedése már több presbyteri gyűlésen elhatároztva lán, sziveskedjenek az aláírt összegeket nálam lefizetni. Ugyintén tisztelteljes felhívom azon lelkes ajánlókat is, akik az e. f. évi júliushő 8-án nyitott aláírasi iven ajánlatot tenni sziveskedtek, hogy szives adakozmányukat beküldjék, ha módjukban áll, ne terheltesseken annálisinkább, mint hogy az egyháznak szükségjei már-már égetőkké kezdenek válni. Nyiregyháza, szept. 27. 1873. Gredig Jeremiás, ref. egyházi főgondnok.

— Grosz Lajos tiszalóki regalebőre az emberbaráti szeretetnek igen szép tanulelét adta a multiheten, melyet nyilvánosságra hozni a sajtónak elutasíthatlan kötelessége. A derék bérlo ugyanis meghallván, hogy egy szegény napzamos beteg fekszik a községben egyik szintén szegény lakosnál, azonnal lóra ült, elvoglott a beteghez s a legmelegebb érdeklődéssel tudakozódott a beteg állapota felől és rögtön intézkedést tett, hogy a beteg rendes orvosi ellátásban részesüljön. A beteg szerencsésen felgyógyult s Grosz Lajost, aki az orvosi és gyógytári költségeket viselte, áldva hagyta el Tisza-Lók községet. Találja a nemes szívű emberbarát jutalmát azon édes tudatban, melyet az ily önzetlen szép tett értezték a kebelben.

□ Figyelmeztetjük lapunk olvasóit, a kisbirtokosok földhitelintézete igazgatóságának, jelen számban „Közgazdasági rovatában” olvasható felhívására s kérjük a községi lelkesz, jelezze és tanító urakat annak a népközlet leendő szives terjesztésére.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

A kisbirtokosok földhitelintézete.

Megyek lelkes alispánja Bónis Barnabás által közelebb egy figyelmeztetés küldetett ki a kisbirtokosok földhitelintézetét illetőleg, a kir. szolgabíró urakhoz a legelterjedtebb módon leendő közzététel végett. Tekintettel ez intézet áldásos voltára, átvettük a figyelmeztetést mi is és szörül-szóra közöljük lapunk olvasóival is szives ajánlás és terjesztés végett.

A figyelmeztetés következők hangzik:

A kisbirtokosok földhitelintézete, már keletkezésekor azt a célt tűzte volt ki, hogy nemzetünk legkevesebb vagyonos osztályának is le egész száz frut, lehetőleg jutányos hitelt nyisson, amint hogy működése megkezdése óta, tehát alig két hó alatt más 212,600 forintot utalványozott ki, 200 frtól fog egész 10, és több ezerfrut, az ország csaknem minden vidékére és leginkább volt urberesek egész-, fel- és negyedtelekre vidéki házakra és szőlőkre mely utóbbiak ezideig épen nem voltak a hitel tárgyai Magyarországon.

Az intézet arra is számítot, hogy szegényebb köznépközet a lelketlen üzerek, uzorások és zugúgyvedek körmeitől megmentse.

E becsületés és áldásos célt az által vélte különösen elérni, hogy a pénzközlőse utját annyira egyszerűsítse, hogy a legegyszerűbb, jozanaszú polgár is, csupán telek- és adókönyve beküldésével, könnyen hozzá

juthat 25 vagy 30 éven át törlesztendő pár száz frt kölcsönözve.

Az egyet célja helyeséget s a társulat hazafias szándékát maga a kormány is elismerte, mégpedig nemcsak az alapszabályok gyors helybenhagyása, hanem az által is, hogy közelebből az intézet zálogleveleink, az óvadék (zálog)-képeségét is engedélyezte. Biztos reményünk van arra is, hogy netalán peres esetekben, a végrehajtás útját is meg fogja könnyíteni, ami nélkül a csekély összegek kölcsönözése lehetetlenné válnék.

Igy az intézet, melynek élén teljes hiteli hazafiak állanak, nem csak az egyes polgárokra lenne jókora hatással, de közvetve az egész birtokos osztály és a haza közgazdaságára is igen áldásos fog válni. Közelebből azonban az egyesület azon tapasztalatra jutott, hogy lelketlen zugúgyvedek, ezen egyetlét cégre alatt, pénz szárolnak ki a néptől, s tetemes közbenjárás költségeket számlálnak fel, a szegény sorsu és kevés tapasztalásu kölcsönvevők rovására.

Figyelmeztetjük ezért mind a népet, mind pedig a törvényhatóságokat az ezek föl tisztviselőit, hogy a zsarolásnak, miután a „kisbirtokosok földhitelintézetének” ily közbenjárásra semmi szükség nincs, a nép fölvilágosítása által útját végyi kegyeskedjenek, hogy igr lossz lelkü emberek az egyet becsületés szándékát meg ne hiúsíthassák.

A „kisbirtokosok földhitelintézete.”

Üzleti értesítés.
A nyiregyházi terménycarnoknál okt. hó 4-én bejegyzett terményárak.

Piaczi ár		Kereskedési ár
		100 köbölköszvére
Rozs 00—00 fontos	4.00—4.40	
78—80	0.00—0.00	4.70—4.80
79—80		
Buza	0.00—0.00	vámmázsa szer. 6.50—7.00
Arpa	2.00—2.40	
Zab	1.40—1.50	
Tengeri	0.00—0.00	uj termés,
Köles	0.00—0.00	
Bab, tiszta fehér	0.00—0.00	
Káposztarepce	0.00—0.00	4.50—4.75
Lenmag	0.00—0.00	
Gomborka	0.00—0.00	
Kendermag	0.00—0.00	
Mak	0.00—0.00	
Napraforgóolaj		00.00—00.00
Szees 30 fokú nagy. itezo	30	29

Felölös szerkesztő: K. Kmety István.

NYILTÉR.

Lakásunkat Pestre (Király-utca 10-ik szám, 1-ső emelet) tevént át; mindazon rokonnak, barátaink és ismerősöknek, kiiktől személyesen buscut nem vehetünk, az uton monduk szives Istenhozzát.
Tura, októberhő 2-án, 1873.
Propper Herman és neje.

HIRDETÉSEK.

A tirolai káposztavágó

folyóhő 8-án fog megérkezni; addig is a megrendelések elfogadtatnak Dobay Sándor könyvnyomdájában.

Hibján Dániel szirondi 118 hold erdőirtés-földje szabadkézből eladó vagy több évre bére kiadó. Ertekezhetni Nyiregyházan 390-dik számu házánál.

Eladó juhok!

Alulírottól 180 drb új fölmezzett egyneireti juh van eladó. Bővebben értekezhetni 746. sz. pazonyi utczai házánál.
(3—1)
Özv. Vad Andrásné.

4708 tk. sz.
1873

Árverési hirdetés.

A nyiregyházi m. királyi törvényesze tekkönyvi osztálya részéről közhírre tetetik, miként Nádasz Lajosnak Török András elleni végrehajtási ügyében utobitól végrehajtás alá vont s a Nyiregyházi 2528. számu tükben A+1. sorszámmal elbevezett következő ingatlan és pedig 15 hold tanya föld a folyó 1873. október 31 én és szükség esetében a folyó 1873. december 1 ső napján délelőt 10 órakor ezen kir. tszék hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen a legtöbb igérőnek el fognak adtatni.
Feltételek: Kiküiltási ár 3000 frt.
Bánom pénz 300 frt.
Vevő a vételnek azonnal birókába és használataba lép.
A vételár fizetendő 1/2-án részben a leütéskor azonnal, 1/2 részben a leütéstől számitandó 2 hó, s az utolsó 1/2-án rész a leütéstől számitandó 3 hó alatt 6% kamattal.
Azon jelzölösek hitellezők, kik a bíróság skzhelyén vagy ennek közeleben nem laknak, ezenel felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetését végett, a hatóság skzhelyén megbízottat rendeljenek s azok nevést és lakásait az eladásig jelentse meg, ellenkezőleg a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.
Egyidegüleg felhívhatunk mindazok is, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetésny közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, nyújtsák be, különben ezen a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.
Kelt a nyiregyházi kir. tszék tkvi osztályának 1873. szept. 3-án tartott üléséből.

(3—1)

Papp László
t. tk. vezető.

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miként Kiss Klárának Manoda Miklós elleni végrehajtási ügyében, utóbbinak végrehajtás alá vont s az orosi 281. sz. tjkv. A.+1. sorszám alatt bevezetett belső telek, kerttel s azon levő ház, istálló és sertésórállal az 1873-ik évi októberhó 20-ik, és szükség esetében az 1873-ik évi novemberhó 24-ik napján délelőtt 10 órakor Oros községhezánál tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

Feltételek: Kikiáltási ár 237 fr.

Bánompénz 24 fr.

Vevő a birtoknak azonnal birtokába lép.

A vételár fizetendő: az 1-ső részlet a leütéskor azonnal, a 2-ik részlet a leütéstől számított 14 nap, és az utolsó 3-ik részlet a leütéstől számított 40 nap alatt, esedékes 6% kamattal.

Azon jelzálogos hitelezők, ki a bíróság székhelyén vagy ennek közelében nem laktak, ezennel felvilágosítanak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsek be, ellenkezőleg a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Egyideűleg felhivatnak mindazok is, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnék, igénykereseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, nyújtásuk be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt a nyiregyházi kir. tszék tkvi osztályának 1873. szeptember 3-án tartott üléséből.

Papp László
a. tk. vezető.

Árverési hirdetmény.

A n.-kállói kir. járásbírószék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, miként néh. De-me István hagyatékához tartozó következő ingatlanok u. m. a n.-kállói 194. sz. tjkönyvben foglalt beltelek, a k.-kállói 853. sz. tjkönyvben foglalt szőlők, a folyó 1873-ik évi októberhó 13-ik napján mint első, s szükség esetén 1873-ik évi november 13-ik napján d. e. 9 órakor e királyi járásbírószégnél tartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Árverési feltételek következők:

Bánompénzül 10%-a becsértékeknek teendő le:

A vételár 3 részletben espedig az 1-ső részlet a leütéstől 1, a 2-ik 3, és végre az utolsó, melybe lesz a bánatpénz is beszámítandó, 6 hó alatt lesz esedékes 6% kamattal, a nagy-kállói királyi bíróságnál lefizetendő.

Vevő a birtoknak azonnal használatába lép, a tkvi átírás azonban csak a vételár teljes lefizetésével eszközölhető.

A jelzálogos hitelezők felszólíttatnak, miként a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett, e hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsek be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni; — és végre:

Egyideűleg felhivatnak mindazok is, kik a végrehajtás alatt álló ingatlanok iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, igénykereseteiket e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, ha bár külön értesítést nem vettek is, nyújtásuk be.

Kelt a n.-kállói kir. bíróság tkvi osztályának 1873-ik évi sept. 10-én tartott üléséből.

Kiadta:
Kassay
kir. aljegyző.

Árverési hirdetés.

Néhai Balázs András hagyatékához tartozó 2309. számú tanyai ház és az ehhez tartozó 7 hold 800 □ ölnyi szántóföld, folyó 1873-dik évi októberhó 8-án délelőtt 10 órakor Enyingy Lajos árvaszéki ülhök hivatalos szobájában, az örökösök kívánatához képest, árverés útján el fog adni.

Kelt Nyiregyházán, 1873-dik évi szeptemberhó 19-én tartott árvaszéki ülésben. (3—3)

Kmethy István
árvaszéki jegyző.

Eladó földbirtok.

A Sima-pusztán 200 hold föld 1200 □ ölével számítva, holdja 180 frtjával eladó. Bővebb tudomást nyujt Kralovszky Gyula Nyiregyháza város kapitánya. (3—3)

Eladó olajmalom.

A vásártéren létező gőz erőre szerkesztett olajmalom, előnyös föltételek, és több évi részletfizetés mellett, eladó.

(0—7)

Jéger József.

Árverési hirdetés.

Néhai Palicz István hagyatékához tartozó egy kötelalja szállásföld, folyó 1873-ik évi októberhó 8-adikán, délután 3 órakor, Enyingy Lajos árvaszéki ülhök hivatalos szobájában, az örökösök kérelme folytán, árverés útján el fog adni.

Kelt Nyiregyházán, 1873-dik évi szeptemberhó 19-én tartott árvaszéki ülésben.

Kmethy István
árvaszéki jegyző.

(3—3)

LAKVÁLTOZTATÁS.

Alulírott tisztelttel tudatja az érdekeltekkel, miszerint lakását e hó 25-től kezdve a Nagy-Dobozeni-utczán levő ifj. **Viotorisz Dániel**-féle 129-ik számú házba (a nagy kaszárnya mellett) tette át. Nyiregyházán, sept. 27. 1873.

(3—2)

Tamaskovits Imréné
okleveles szülész.

Árverési hirdetmény.

A nánási kir. járás-bírószék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Sütő János dorogi lakos ellen a néh. Grünvald József kiskoru árva javára 1000 frt tőke, s járuléka erejéig az árverés, a dorogi 2865. sz. tjkvben A. I. 1—9. és A+1. r. számok alatt alpercz tulajdonába írott s 4850 frtra becsült ingatlanokra és függő termésekre elrendeltetvén, a Dorogh város közházánál f. évi okt. 23. és nov. 27-ik napjának d. e. 9 órája kitűzetett, következő feltételek mellett:

1-őr. Kikiáltási ár a becsérték.

2-ór. Árverelő a kikiáltási ár 10%-át a végrehajto bír. kezéhez előre letenni tartoznak.

3-ór. Ávtelár 1/2-ad része a leütéstől számított egy, a második részlet két, s a harmadik részlet 3 hónap alatt az árverés napjától folyó 6% kamattal a telekkönyvi hatóságnál befizetendő, a bánatpénz az utolsó részletbe tudatván.

4-er. Vevő az ingatlanok 14 nap alatt birtokába lép, tulajdonjoga azonban a vételár teljes lefizetése után hivatalból bekebelezettni.

5-ör. A vétel után járó kincstári illetéket, és a leütés utáni adókat s terheket vevő viseli.

Továbbá mindazok, kik az árverelőndő ingatlanhoz tulajdoni vagy elsőbbségi jogot tartanak, felhivatnak, hogy eziránti keresetüket a hírlapi közzététel utolsó napjától számított 15 nap alatt illetőleg az árverésig, annál inkább beadják, mert különben követelésükkel csak a vételár feleslegére utasíttatnak. A jelzálogos hitelezők pedig, kik nem a bíróság székhelyén laktak, felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett, a bíróság székhelyén megbizottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az árverésig jelentsek be, ellenkező esetben a prts 433 §-a értelmében a hivatalból kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni.

Kelt Nánáson, a kir. járásbírószéknek 1873. évi sept. 19-én tartott tkkönyvi tanácsüléséből.

Puky László
járásbíró.

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miként Jozsika Jánosnak híj Csernák Mihály elleni végrehajtási ügyében, utóbitól végrehajtás alá vont, s a nyiregyházi 1054. számú tjkvben A+1. sorszám alatt bevezetett következő ingatlan, espedig egy városi házas-telket, a f. 1873-ik évi októberhó 29-ik, és szükség esetében a f. 1873-ik évi novemberhó 29-ik napján délelőtt 10 órakor, ezen kir. tszék hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Feltételek: Kikiáltási ár 4200 frt.

Bánompénz 420 frt.

Vevő a birtoknak azonnal birtokába lép.

A vételár fizetendő 1/2-ad része a leütéstől 30 nap, a másik 1/2-ad 3 hó, s az utolsó 1/2-ad része 6 hónap alatt 6% kamattal.

Azon jelzálogos hitelezők, kik a bíróság székhelyén vagy ennek közelében nem laktak, ezennel felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek s azok nevét és lakását az eladásig jelentsek be, ellenkezőleg a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Egyideűleg felhivatnak mindazok is, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt habár külön értesítést nem vettek is, nyújtásuk be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt a nyiregyházi kir. tszék tkvi osztályának 1873. szeptember 17-én tartott üléséből.

Papp László
a. tk. vezető.

(0—7)

Kiadó lakások.

A rózsza-utczában, May Adolf ur szomszédságában, 1378. sz. alatt, két külön álló esinos lakás kiadó.

Lakváltoztatás.

Tudatom a t. cz. közönséggel, hogy ügyvédi iródamat a nagyrosi-utczára Lenhartné asszony házába tettem át.

Mikecz János
köz-és váltó-üggyvéd.